Program master: MANAGEMENTUL INOVARII si TRANSFERULUI TEHNOLOGIC

in domeniul tehnologiei informatiei
Curs 3 Programe de calculator:
protejate prin drept de autor, prin
brevete si "libere"

Dr.ing. Alexandru Cristian Strenc
Centrul de Pregatire a Resurselor UmaneCPRU

Bucuresti

2010-2011

- ◆-În principiu, sub protectia dreptului de autor trebuie considerat nu numai programul de calculator în sine, asimilabil prin protectia conferita unei opere literare, dar i eventuala publicare a unui articol/carte sau sustinere in public ori conferinta stiintifica despre produsul program realizat sau/si despre metoda de rezolvare utilizata;
- ◆-autorul programului ar putea avea în vedere o extindere a protectiei si la eventualele solutii care au stat la baza conceptiei programului i care odata descrise nu ar putea fi reproduse de terti neautorizati.

- ♦-autorul programului nu va fi protejat asupra conceptiei si metodei ori algoritmului programului ci asupra exprimarii sale în limbaj masina sau limbaj de programare uzual.
- → -daca programul de calculator nu are o caracteristica tehnica i rezolva de problema pur matematica ori fizica, protec ia prin DA este suficienta iar prezentarea metodei algoritmizate de rezolvare este suficienta pentru o protec ie corespunzatoare.
- ◆-daca exista o solutie tehnica la o problema tehnica data de software-ul aplicativ, protec ia la reproducere a programului aplicativ este insuficienta i autorul trebuie sa protejeze corespunzator ideile i conceptele.

♦ brevetul de inven

- titlu de protec ie eliberat de un organism de stat;
- ♦ protec ia este cea mai larga, acoperind nu numai forma de exprimare a produsului program dar i întreaga filozofie de realizare i aplicare;
- ♦ transferul de tehnologie care are la baza un brevet este neechivoc i nu
 i provinción de tehnologie care are la baza un brevet este
 i provinción de tehnologie care are la baza un brevet este
 i provinción de tehnologie care are la baza un brevet este
 i provinción de tehnologie care are la baza un brevet este
 i provinción de tehnologie care are la baza un brevet este
- ◆ recompensarea materiala i morala a autorului crea iei trebuie
 sa fie substan ial mai mari, consecin Autor: Alexandru Cristian Strenc iei mai largi.

-Drept de autor

Con inut : trasaturi "de expresie"

Nu functionalitatea
Se naste automat prin efectul
legii imediat ce a fost fixat pe
un mediu tangibil

Brevet de inven ie

Con inut : idei implementate în solu ii tehnice, exprimate ca produse sau ca procedee;

Se acorda urmare a examinarii cererii de brevet de catre Oficiu

functionalitatea

-Drept de autor

ate Cor

Brevet de inven ie

Condi ie de fond: originalitate

Condi ii de fond : caracter tehnic, noutate,activitate inventiva, aplicabilitate

Autorul=titular de drept
Drepturi exclusive impotriva
de copiere

Dreptul la brevet: primul care a depus Interzicerea tuturor utilizarilor actelor comerciale printr-un drept de monopol acordat de stat

-Drept de autor

Durata protec ie : 70 de ani postmortem

Protec ie "a a cum este"

Protejat, publicat sau nepublicat daca poate fi vazut, auzit, atins Intinderea protec iei data de copia "a a cum este"

Brevet de inven ie

maxim 20 de ani de la data de depozit

Brevetul poate fi revocat sau anulat în tot sau în parte;

Protejeaza caracteristicile tehnice

prezentate in revendicari

Intinederea protectiei data de

continutul revendicarilor

Autor: Alexandru Cristian Strenc

-Drept de autor

Dezvaluirea codului este la

Discretia titularului, exceptie studiu

i decompilare

Cerin a de a dovedi copierea

Creatia independenta nu încalca dreptul

Brevet de inven ie

Publicare cerere la 18 luni

Nu este necesara dovada copierii Creatia independenta poate

1.2 Freeware

- ♦ programe care desi beneficiaza de dreptul de autor, sunt utilizabile în mod gratuit, pentru o perioada nelimitata.
- ◆-prin contracte de licenta se pot prevedea restrictii de utilizare: personala, necomerciala, academica sau alte combinatii dintre ele dintre ele; de exemplu, licenta poate fi "gratuita, pentru utilizare personala, necomerciala"
- ◆-Unele programe pot fi considerate freeware, dar au o limita de distribuire, adica pot fi descarcate(downloadate) de pe un anumit site, dar nu pot fi redistribuite;
- ◆ Creatorii freeware doresc în general sa le fie recunoscuta paternitatea, dar sa aiba controlul asupra evolutiei programelor. Cand creatorii stopeaza dezvoltarea unui produs freeware transmit codul sursa altor programatori sau il fac public.

1.3 Free software $FS \leftarrow >$ open source software OSS

- ♦ -definirea OSS→conceputa a fi practic identica cu FS;
- ♦-putine cazuri de FS care nu este OSS si invers;
- ♦-FS→definit ca a da libertate utilizatorului;
- ♦-OSS→indica faptul ca codul sursa este vizibil tuturor si pune in evidenta calitatea software-ului si modul cum este potentata in modelele de dezvoltare aplicate de proiectele FS si OSS;
- ◆-Free Software Foundation FSF 1985→"free" conotatia "libertate de distributie" (free speech) si nu de "libertate de cost"(free beer);
- ♦-deoarece FSa fost asociat cu "free of charge" (abordare necomercialala) → Open Source Initiative (OSI) in 1998 a punctat conceptul de OS care ar elimina ambiguitatea, in special pentru persoanele care concep FS ca fiind anti-comercial
 Autor:Alexandru Cristian Strenc

- ◆ -2 termeni relativ echivalenti pentru softul care are anumite drepturi sau libertati pentru utlizator;
- ♦-descriu softul care este liber de restrictiile unor licente oneroase;
- ◆-Free software este un program de calculator care poate fi utilizat, studiat si modificat fara restrictie, cu conditia ca modificarile sa fie marcate in mod clar si specificatia asupra dreptului de autor sa nu fie stearsa mau modificata.
- ♦-este în general dar nu obligatoriu disponibil gratis.
- ◆-pentru ca programul sa fie free software, codul sursa al programului trebuie sa fie disponibil utilizatorilor cu o "permisiune de utilizare". Permisiunea are forma unei "licente de free software" sau o notificare privind liberul programului pentru domeniul public.

- ◆-În concluzie, free software inseamna ca utilizatorii au libertatea de a coopera cu cine doresc si de a controla programele pe care le doresc;
- ♦-se considera ca în privinta free software exista patru libertati acordate utilizatorilor:
 - ♦-libertatea de a rula programul în orice scop;
 - ♦-libertatea de a studia modul de lucru al programului si a-l schimba pentru a-l adecva oricarui scop;
 - ♦-libertatea de a redistribui copii;
 - ♦-libertatea de a imbunatati programul si de a face publice imbunatatirile, in beneficiul comunitatii.

- ♦-OS nu inseamna acces la codul sursa;
- ♦ -termenii de distribuire pentru OSS trebuie sa aiba in vedere urmatoarele criterii:
 - ♦-1. Redistribuirea libera
 - ◆-licenta nu trebuie sa retrictioneze nici o parte in a vinde sau elimina softul ca un component sau ca un component al unui agregat de softuri continand programe din mai multe surse;licenta nu va prevedea o redeventa sau o alta taxa de vanzare;
 - **♦-2 Opere derivate**
 - ♦-Licenta trebuie sa permita modificari si opere derivate, si sa permita distribuirea sub aceeiasi termeni ca si licenta softului original:

 Autor: Alexandru Cristian Strenc

- ♦-Programul trebuie sa includa codul sursa si sa permita atat distribuirea sa cat si a formei compilate.
- ◆-in situatia in care produsul nu este distribuit cu codul sursa, trebuie sa existe mijloace publice de obtinerere a codului sursa, preferabil prin Internet;
- ♦-Codul sursa trebuie sa fie forma preferabila prin care programatorul va modifica programul;
- ◆ Forme intermediare cum ar fi iesirile unui preprocesor sau translator nu sunt permise;

- ◆-licenta poate restricitiona distribuirea codului sursa in forma modificata numai daca licenta permite distribuirea de "patch files" cu codul sursa in scopul modificarii programului.
- ♦-licenta trebuie sa permita explicit distribuirea softului rezultat din codul sursa modificat;
- ◆-licenta poate cere operei derivate sa poarte un nume sau numar de versiune diferite de softul original;
- ♦-5 Nediscriminarea persoanelor sau grupurilor
 - ♦-Licenta nu trebuie sa discrimineze persoane sau grupuri.

- ♦-6. Nediscriminarea domeniului de utilizare
 - ◆Licenta nu trebuie sa restritioneze pe nimeni in utilizarea programului intr-un domeniu specific;
- ♦ 7. Distribuirea de licente
 - ◆- Drepturile atasate programului trebuie sa se aplice tuturor celor carorora programul le este redistribuit fara alte licente suplimentare;
- ♦-8. Licenta trebuie sa fie neutra in raport de tehnologie
 - ♦-licenta nu trebuie sa aiba prevederi legate de o anumita tehnologie sau stil de interfata

- ♦-9. Licenta nu trebuie sa fie specifica unui produs
 - ◆-drepturile atasate programului sa nu depinda de programul parte a unei distributii particulare;
 - ◆-daca programul este extras din distributie si utilizat sau distribuit in tremenii licentei, toate partile la care programul este redistribuit trebuie sa aiba aceleasi drepturi ca si cele acordate distribuirii programului initial;
- ♦ 10. Licenta nu trebuie sa restrictioneze alt soft
 - ♦-licenta nu trebuie sa faca restrictii altor softuri distribuite impreuna cu softul licentiat;
 - ♦-de exemplu, sa nu prevada ca alte programe distribuite pe acelasi mediu sa fie OSS;

1.4 Shareware

- ◆-program de calculator comercial, protejat prin dreptul de autor, dar care poate fi copiat cu scopul de a fi încercat de potentiali comparatori sub conditia ca in cazul utilizarii, trebuiasca sa plateasca autorului o suma de bani.
- ◆ Programele shareware se obtin cu titlu gratuit, fie prin descarcare de pe Internet fie de pe CD uri.
- ♦-Un program shareware este de obicei însotit de o cerere de plata, iar prin licenta de distributie se solicita respectiva plata.